

Donderdag 15 april 1915 – ochtendeditie

Belgische vluchtelingen.

De ongeveer 700 Belgische vluchtelingen, die nu nog te Haarlem vertoeven, zullen zaterdag worden overgebracht naar de kampen te Nunspeet en te Ede. Naar het eerste kamp gaan de ouders die kinderen hebben beneden de 10 jaar. Te Haarlem blijven alleen nog achter zij, die nog in de een of andere ziekeninrichting worden verpleegd; enige herstellenden en verder aanstaande moeders.

Aan het IJzerfront.

Men schrijft ons:

Toen het Belgische veldleger, na zijn terugtocht uit Antwerpen de opdracht kreeg om de linkervleugel der bondgenoten voor een omtrekking te behoeden en de IJzer koos als verdedigingslinie, kon de nu befaamd geworden inundatie slechts zeer langzaam plaats hebben.

Met de mogelijkheid, dat het Belgische leger ooit aan de IJzer zou moeten strijden, was nimmer en kon nimmer rekening gehouden, zodat de inundatie, die de zwaarbeproefde Belgen gelegenheid gaf tegen een zeer aanzienlijke overmacht van de beste troepen der wereld stand te houden en aldus het leger der bondgenoten voor een ramp te behoeden, in vredetijd absoluut niet was voorbereid.

Sedert de eerste dagen van de strijd aan de IJzer zijn door de Belgen enige belangrijke werken uitgevoerd, waardoor zij thans het hoogtepil van het water in het overstroomde gebied nauwkeurig kunnen regelen.

In de tijd, verlopen sedert de val van Antwerpen, heeft de Belgische regering het grootse werk volbracht een nieuw leger te vormen, dat talrijker is dan de legermacht, die in de eerste dagen van augustus gereed stond om de onzijdigheid van België te verdedigen.

Nu het ogenblik mogelijk nadert, dat de bondgenoten en de Belgen tot een offensief zullen overgaan, werd de inundatie, die bij het defensief zulke goede diensten bewees, tot een nadeel voor hen, die haar tot stand brachten en reeds enige weken geleden werden de voorbereidende maatregelen getroffen om het geïnundeerde gebied weer droog te leggen. Zodra de Duitsers de geregelde, zij het langzame daling van de waterspiegel opmerkten, begonnen zij een hevige beschieting van de sluizen bij Nieuwpoort, doch veel uitwerking had dit niet en de drooglegging geschiedde zonder veel moeilijkheden.

Behalve de laagst gelegen gedeelten staat het terrein niet meer onder water, wat niet wil zeggen dat het droog is. Voor troepenbewegingen op grote schaal is het nog niet geschikt en deze toestand zal waarschijnlijk nog wel vele weken duren.

De door de Belgen aangelegde werken maken het thans mogelijk om, indien hun offensief mocht falen, de inundatie binnen zeer korte tijd te herstellen.

De sedert 1 maart jongstleden in werking getreden nieuwe regelingen omtrent de Belgische reispassen hebben aanleiding gegeven tot menigvuldige klachten, die schijnbaar uit een misverstand zijn ontstaan, zegt de Nieuwe Gazet van Antwerpen. Het blad heeft zich dienaangaande tot de bevoegde overheid gewend. De uitleggingen, die het kreeg, bewijzen dat deze nieuwe regelingen ten doel hebben het reizen voor het publiek te vergemakkelijken. Inderdaad werden sedert 1 maart al de beperkingen van het verkeer

afgeschaft, met uitzondering der automobielen. Alleen in de grensdistricten blijven de vroegere reglementen van kracht. Voor deze provincies werd een verzwaring noodzakelijk geacht: de verplichting van een pas voorzien te zijn is absoluut voor al de personen, de grensprovincies bewonende, die zich verder dan 6 kilometer van hun woonplaats wensen te verwijderen. Intussen werden de bepalingen van deze verplichting verzacht door het instellen van een matige prijs voor de "Passier-Scheine" (namelijk 1 frank per maand) en door het afgeven van reispassen tegen verminderde prijs, aan personen die door hun gewone werkzaamheden tot het afleggen van grotere voetreizen gedwongen worden. Er dient opgemerkt dat de bewoners van plaatsen, die meer dan 6 kilometer van een afgiftebureau van paspoorten verwijderd zijn, zich daarheen mogen begeven, voorzien van een geschreven bewijs van de burgemeester.

Aan het Belgisch Informatiebureau wordt uit Havre gemeld dat maandag 5 april de hertog van Brabant, zoon van koning Albert van België, is voorgesteld aan het 12^e linieregiment, in welks gevolg hij is geplaatst. De koning heeft daarbij een toespraak gehouden, waarin hij de wapenfeiten opsomde, waaraan dit regiment op roemrijke wijze heeft deelgenomen.

Met mijn zoon in het gevolg van uw regiment te plaatsen – zegde de koning tenslotte – ben ik gelukkig u een blijk van mijn volkomen vertrouwen te geven. De vorsten moeten bijtijds in de leerschool van de plicht worden opgevoed en er bestaat geen betere dan een leger zoals het onze, dat op heldhaftige wijze de natie belichaamt. Mijn zoon beschouwt het als een eer, het uniform van onze dappere soldaten te dragen.

De Belgische socialisten in Engeland hebben besloten op de 1^e mei te werken, maar hun geld te laten vallen voor de Belgen aan het front.

Donderdag 15 april 1915 – avondeditie

Briefwisseling met België.

Men schrijft ons:

Over de correspondentie, welke voor het ogenblik met België mogelijk is, bestaat in Nederland een onjuiste opvatting. Voor briefverkeer met Nederland zijn alleen toegelaten de Belgische steden Brussel, Luik en Verviers (met voorsteden en omgeving) en ook Antwerpen (zonder voorsteden en naburige plaatsen).

De toelating van de stad Hasselt (Limburg) tot verkeer met Nederland, is op de bevoegde plaats in beginsel toegestaan en zal vermoedelijk binnenkort van kracht kunnen worden.

Het boek van de Belgische school.

De Belgische school te Amsterdam heeft, bij De Nieuwe Tijd aldaar, een keurig uitgevoerd gedenkboek uitgegeven, ter “herinnering aan ons verblijf in Nederland” als “hulde aan de weldoeners van België”.

Aan het woord ter inleiding ontlene wij over de bedoeling van de uitgave:

In een klein verzamelwerkje bijeen voegen, dat, wat de hoofden en de harten vult van de Belgische kinderen, wie, in de droeve beproevingsdagen van hun volk, in de hoofdstad van het gastvrije broederland, de gelegenheid geboden werd, het onderwijs te genieten van hun leraren en leraressen.

De Belgische kinderen wensen, ieder in eigen taal en stijl, een paar dankgeluidjes te stamelen tot hen, die zo human en onbekrompen,

hart en hand en huis en school openstelden voor de Zuid-Nederlandse vluchtelingen, die herwaarts kwamen in de sombere najaarsdagen van 1914.

Geen der jeugdige medewerkers aan “Het boek van de Belgische school” heeft in de mening verkeerd, dat er literaire lauweren te oogsten waren, wanneer zijn naam te prijck zou komen te staan onder het “bedankbriefje” aan de Amsterdamse vrienden; maar wel stelde ieder van hen er prijs op, te mogen “meedoen” opdat men zich hem zou mogen herinneren, in latere dagen, wanneer Holland ooit een beroep mocht doen op Belgenland, voor welke vriendendienst dan ook.

“Jong België” zal “Jong Holland” nooit vergeten!

“Jong België” voelt en kent de verplichtingen, die het heeft aan “Jong Holland”, en wil die erkennen in “Het boek der Belgische school”.

Hun leraren en leraressen willen hun borgen zijn voor de vervulling van die beloften.

De Belgische kinderen hebben het land lief gekregen, dat ze nu tijdelijk bewonen. Ze willen die liefde kweken en onderhouden, opdat die een zegen zou worden, in latere dagen, aan de volkeren der beide landen vanwege hun liefde.

Voor de verminkte Belgische soldaten.

Men meldt ons van Belgische zijde:

Sedert half februari is in de Antwerpse pers propaganda gemaakt voor het denkbeeld om in de Scheldestad een invalidenhuis op te richten, waarin de dakloze verminkten van deze oorlog zouden opgenomen worden. Alleen die verminkte Belgische soldaten, die op

1 augustus in de provincie Antwerpen woonden en zonder huis en zonder bloedverwanten zijn, zouden er wonen. Zij zouden er hun oud beroep uitoefenen, of, naar de omstandigheden, een nieuw ambacht aanleren. De kosten van opbouw, inrichting en onderhoud worden door feestelijkheden, inzamelingen en giften bijeengebracht. Aan staat, stad, gemeenten en provincie zal geldelijke tegemoetkoming worden gevraagd. De onderneming wordt geleid door een daartoe opzettelijk gestichte vereniging "Ons invalidenhuis"; de invaliden zelf zouden het inwendig bestuur uitmaken.

Nauwelijks was het voorstel de wereld in, of van overal daagde de medewerking op. Giften kwamen binnen, verlotingen van gedenkpenningen werden in de meest gekende volkslokalen gehouden, zangers en toneelspelers stelden hun talent ten dienste van het werk.

De vereniging "Ons invalidenhuis" doet nu ook een beroep op de liefdadigheid der in Nederland verblijvende Belgen en der Nederlanders, opdat ook zij allen hun penning voor onze invaliden zouden storten.

Er wordt op gewezen, dat Duitsland reeds 138 inrichtingen voor invaliden heeft tot stand gebracht, die ook dank zij het initiatief van enkele burgers in het leven zijn geroepen.

Giften voor het Antwerpse invalidenhuis te Antwerpen worden in dank aangenomen door voormelde vereniging, Jeruzalemstraat 5, of door de ontwerper van het plan, Edw. Poffé, Coburgstraat 24 te Antwerpen.